

ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΥΦΛΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

μετάφραση: ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

(Να εκτελείται με καλύπτρα τυφλού¹)

Είμαι ο τυφλός ποιητής και ζωγράφος σας
 Παρατηρώ τον αφαλό μου
 Βλέπω τα σώψυχά μου
 Βλέπω το μυαλό μου
 γεμάτο από φανταστικές φράσεις κι εικόνες
 Ζωγραφίζω το τοπίο της ψυχής μου
 και την ψυχή της ανθρωπότητας
 καθώς τη βλέπω
 Της δίνω φωνή
 Τραγουδώ παραδοσιακά τραγούδια
 για τους εργάτες
 Για τις τσαλαπατημένες μάζες τραγουδώ
 Και τους πλούσιους στο χοντρό τους πεινό
 Είμαι ο ζωγράφος που αισθάνεται
 με τα δάχτυλά του
 Είμαι ο τυφλός μάτι-που-βλέπει ποιητής
 Βλέπω ό,τι δεν μπορείς να δεις
 Καλοτρώνω και καλοπίνω
 Κι ονειρεύομαι μεγάλα έτη
 Είμαι ο μεταμοντέρνος προμοντέρνος των πολυμέσων καλλιτέχνης σας
 Είμαι ο πιο μπροστά απ' τους μπροστά
 Είμαι ο επιτόπιος κατασκευαστής και ολοκληρωτικά εννοιολογικός

1. Στο *Δράμενο* που έκανε ο Lawrence Ferlinghetti, στην εκδήλωση που πραγματοποιήσαμε προς τιμήν του, με οργανώτρια την «Ελληνοαμερικανική Ένωση» —και με την καλλιτεχνική επιμέλεια της Νάντιας Αργυροπούλου, υπεύθυνης για τα πολιτιστικά της Ε.Ε.— στις 22 Μαρτίου 2001, ο ποιητής πρόσθεσε στην αρχή του ανέκδοτου αυτού ποιήματός του το δίστιχο: «Είμαι ένας τυφλός ποιητής / Αλλά όχι ο Όμηρος».

Ακόμη και οι πιο μεγάλοι κριτικοί τα 'χασαν
μπροστά στο βάθος μου
Κάποτε γνώρισα τον Άντυ Γουόρχολ
Κοιμήθηκα ξέρεις με ποιαν ύπαρξη
Και είμαι ένας ταχύγλωσσος άντρας
Είμαι ο αποδομημένος γλωσσοκεντριστής ποιητής σας
ο φευγάτος ποιητής σας
γεμάτος από εκστάσεις κι οράματα
ο περιπλανώμενος εργαστηριακός ποιητής σας
ο πανεπιστημιακός ποιητής σας
με μονιμότητα
ο βουδιστής γαληνότατος ποιητής σας
Πηγαίνω περιοδείες για ποιητικές αναγνώσεις
όπου όλα είναι πληρωμένα
Όλα τ' ακούω
και είναι στάρι στο μύλο μου
Όλα τα χρησιμοποιώ
για να κάνω μεγάλη ηχητική ποίηση
ή μεγάλη συγκεκριμένη ποίηση
που κανείς δεν καταλαβαίνει
Η ζωή είναι ένα αληθινό όνειρο
και τ' ονειρεύομαι
Και το 'χω όλο στο μυαλό μου
το Τραγούδι της Ανθρωπότητας
και το Τραγούδι της Απανθρωπότητας
Θα σου ζωγραφίσω μια βαθιά εικόνα
μια δράση ζωγραφική
μια χειρονομιακή ζωγραφική
τίποτε άλλο παρά καθαρή χειρονομία
Θα σου γράψω ένα φευγάτο τραγούδι
για κοινούς ανθρώπους
Αν βγάλω τη μάσκα μου
Θα δω τον πραγματικό κόσμο
για πρώτη φορά
Μα δε θέλω να τη βγάλω
Ταιριάζει τόσο καλά
Είναι ένα τέλειο ταίριασμα
Είναι τόσο άνετη
Κι έχω να σκεφτώ την καριέρα μου
τη ζωή μου έχω να σκεφτώ
Ζούμε μόνο μια φορά
και να ζεις καλά είναι η καλύτερη εκδίκηση

Πάρε τη δική σου καλύπτρα τυφλού
 Δεν μπορείς να έχεις τη δική μου
 Πρέπει χωρίς αυτή ν' αντιμετωπίσεις τον κόσμο
 Και πάντως είμαι τόσο νέος για να πεθάνω
 Είμαι ένας Αμερικάνος
 κι οι Αμερικάνοι δεν πεθαίνουν
 Είμαστε οι κατακτητές
 Είμαστε οι νέοι ρωμαίοι αυτοκράτορες
 Κατακτούμε τον κόσμο
 με παγκόσμιο καπιταλισμό
 Μπορώ να τη δω μα εσύ δεν μπορείς να τη δεις
 Είναι η Αόρατη Αυτοκρατορία
 Και δημοκρατία είναι καπιταλισμός
 Όχι πια φτωχοί άνθρωποι
 Όχι πια καταπιεσμένες μάζες
 στην αυτοκρατορία μας
 Η πλημμυρίδα ανυψώνει όλες τις βάρκες!
 Φτάνει μόνο να 'χεις μια βάρκα
 Όχι πια άνθρωποι που λιμοκτονούν και πεθαίνουν
 Ξύπνα, πιάσε το μήνυμα!
 Κρέμασε τον πίνακά μου!
 Δημοσίευσε το ποίημά μου!

ΤΟ ΦΩΣ ΠΟΥ ΟΛΟ ΑΛΛΑΖΕΙ

μετάφραση: ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Το φως που όλο αλλάζει στο Σαν Φρανσίσκο
 δεν είναι καθόλου φως της Ανατολικής Ακτής σας
 καθόλου
 το μαργαριταρένιο Παρισινό σας φως
 Το φως του Σαν Φρανσίσκο
 θαλασσινό είναι φως
 νησιωτικό φως
 Και το φως της ομίχλης
 που σκεπάζει τους λόφους
 που παρασύρεται τη νύχτα
 μέσα από τη Χρυσή Πύλη
 για ν' απλωθεί στην πόλη την αυγή
 Κι έπειτα τα προχωρημένα πρωινά των αλκυονίδων
 Όταν διαλύεται η ομίχλη

με στόμα ανοιχτό και γλώσσα τεντωμένη
 γιατί κι αυτός θέλει τα νόστιμα μπισκότα
 Όμως ο ιερέας αγνοεί το σκύλο
 γιατί ο σκύλος δεν έχει ψυχή
 σύμφωνα με τον αρχαίο θρύλο
 Όπως και να 'χει, η γλώσσα του δεν είναι βέβαια καθαρή
 με τόσα πρόσωπα και τόσα κόπρανα που έχει γλείψει
 Κι ο σκύλος δεν μπορεί να πάρει από τ' άγια μπισκότα
 πού τέτοια τύχη για το άψυχο σκυλί
 που ξεγλιστρώντας τώρα αποχωρεί
 σαν τον ξελιγωμένο άπιστο
 στα απόμακρα περίχωρα
 της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας

ΜΑΝΤΙΚΑ ΟΡΑΜΑΤΑ

μετάφραση: ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Της Ελλάδας τα νησιά,
 της Ελλάδας τα νησιά!
 Το χρυσόμαλλο δέρας
 Τα μυστήρια τα δελφικά
 Το φως πάνω στην αιώνια θάλασσα
 Τ' άλογα του Αχιλλέα
 χύνοντας δάκρυα για τον Αχιλλέα!
 Οι έρωτες της Σαπφώς μες στη νύχτα
 Τα τραγούδια και τα κλάματα της Σαπφώς
 Οι Δελφικές προφητείες
 Τα Ελευσίνια μυστήρια
 Ο ήχος από γλεντοκόπι τη νύχτα
 στον Όλυμπο
 Οι οργασμικές κραυγές του Διονύσου
 Τα στήθη της Ελένης
 Τα μακριά ξανθά μαλλιά της Ελένης
 Τα σκοτεινιασμένα της μάτια
 Τα γεμάτα λαχτάρα μάτια της Πηνελόπης
 Αχ! Αχ! Οδυσσέα!
 Και «Audiart Audiart
 Ο μπούστος σας με τις δαντέλες που ξεκινά
 Στις χορεύτριες ανάμεσα
 Σαν κι εσάς δεν υπάρχει καμιά»

Και μετά τα κρωξίματα των κορακιών ψηλά
 Ανάμικτα με το τραγούδι των αηδονιών
 Στην Κασταλία Πηγή
 Αλλά μετά ο θυμός των Θεών
 Και οι τρομερές προφητείες
 Οι θρήνοι από Σίβυλλες και Σειρήνες
 Οι κραυγές του Ίκαρου
 καθώς πέφτει απ' τον ουρανό
 Το βούλιαγμα πλοίων στη θάλασσα
 Οι κραυγές του τυφλωμένου Κύκλωπα στη σπηλιά του
 Και ο ήλιος ο ήλιος που βασιλεύει
 πάνω απ' της Ελλάδας τα νησιά
 Κι ο ήχος τσεκουριών μέσα στο δάσος
 μες στο ιερό το άλσος
 Όπου κρέμεται το Χρυσόμαλλο Δέρας
 Και ο ανεύρετος Χρυσός Κλώνος
 πέρα από μας ακόμη
 Οι χορευτές που φύγαν κάτω απ' το λόφο
 Οι εστιάδες παρθένας που τραγουδούσαν διαρκώς ακόμη
 Αχ! Αχ! Ave! Vale!
 Ο Χρυσός Αιώνας να ξαναρχόταν
 Πριν όλοι οι αιώνες να τελειώσουν
 Και μεις να πρέπει να καούμε!²

2. Το ανέκδοτο αυτό ποίημα, όπως γράφει ο ποιητής: «Ολοκληρώθηκε στις 22/3/2001», την ημερομηνία, δηλαδή, που πραγματοποιήθηκε, με τη συνεργασία του, στην «Ελληνοαμερικάνικη Ένωση», μια ποιητική βραδιά προς τιμήν του.